

Maakuntavaltuusto

01.12.2014

AIKA 01.12.2014 Klo 10:30 - 13:53

PAIKKA Kajaanin lukio, auditorio, Vuorikatu 2, Kajaani

KÄSITELLYT ASIAT

§	Otsikko	Sivu
16	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
17	Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta	5
18	Eron myöntäminen Markku Heikkiselle tarkastuslautakunnan jäsenyydestä / jäsenen valitseminen	6
19	Eron myöntäminen Max Söderqvistille maakuntahallituksen varajäsenyydestä	7
20	Maakuntahallituksen jäsenten valinta	8
21	Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan hyväksyminen	10
22	Talousarvion toteutuma 1-10/2014	12
23	Talous- ja toimintasuunnitelma 2015 - 2017 ja talousarvio 2015	13
24	Valtuustoaloite: Koulujen terveystarkastukset jokavuotiseksi (kerran vuodessa) ja terveydenhoitajalle pääsy helpommaksi	15
25	Valtuustoaloite: Kesätyöseteli maakunnalliseksi 9. luokkalaisten osalta sekä 2. asteen opiskelijoiden osalta kunnalliseksi	20

KOKOUSAIKA 01.12.2014 klo 10:30 - 13:53

OSALLISTUJAT

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Päätöksentekijät	Kettunen Pentti	10:30 - 13:53	puheenjohtaja	
	Virkkunen Reijo	10:30 - 13:53	II varapuh.joht.	
	Tervonen Miariikka	10:30 - 13:53	jäsen	
	Heikkinen Pekka	10:30 - 13:53	jäsen	
	Helttunen Erja	10:30 - 13:53	jäsen	
	Horto Arja	10:30 - 13:53	jäsen	
	Hurskainen Timo	10:30 - 13:53	jäsen	
	Ojavuo Maarit	10:30 - 13:53	jäsen	
	Keränen	10:30 - 13:53	jäsen	
	Hanna-Leena			
	Keränen Silja	10:30 - 13:53	jäsen	
	Kiljunen Ella	10:30 - 13:53	jäsen	
	Korhonen Ari	10:30 - 13:53	jäsen	
	Kortelainen Miikka	10:30 - 13:53	jäsen	
	Lukkari Anne	10:30 - 13:53	jäsen	
	Lukkari Pentti	10:30 - 13:53	jäsen	
	Meriläinen Timo	10:30 - 13:53	jäsen	
	Moilanen Erkki	10:30 - 13:53	jäsen	
	Moilanen Pentti	10:30 - 13:53	jäsen	
	Moilanen Tuulikki	10:30 - 13:53	jäsen	
	Nieminen Markku	10:30 - 13:53	jäsen	
	Nikulainen Kari	10:30 - 13:53	jäsen	
	Nykänen Kati	10:30 - 13:53	jäsen	
	Piirainen Tuomo	10:30 - 13:53	jäsen	
	Väisänen Aarre	10:30 - 13:53	jäsen	
	Väisänen Unto	10:30 - 13:53	jäsen	
	Karhu Tomi	10:30 - 13:53	varajäsen	
	Kylmänen Tiina	10:30 - 13:53	varajäsen	
	Myllylä Raili	10:30 - 13:53	varajäsen	
	Poissa	Suutari Eero	I varapuh.joht.	
Anttila Eila		jäsen		
Bäckman Markku		jäsen		
Haukipuro Airi		jäsen		
Heikkinen Markku		jäsen		
Kampman Helena		jäsen		
Karppinen Veli-Matti		jäsen		
Kyllönen Toivo		jäsen		
Mikkonen Ritva		jäsen		
Puurunen Yrjö		jäsen		
Seppänen		jäsen		
Merja-Liisa				
Tervämäki Aimo		jäsen		
Teittinen Jorma		kehittämisohtaja		
Jarva Marisanna		Mh II vj		
Kinnunen Anneli		Mh jäsen		
Moilanen Kalle		Mh jäsen		

Muut osallistajat	Turkulainen Harri	10:30 - 13:53	sihteeri	
	Malinen Pentti	10:30 - 13:53	maakuntajohtaja	
	Heikkinen Hannu	10:30 - 13:53	suunnittelujohtaja	
	Keränen Heimo	10:30 - 13:53	aluekehitysjohtaja	
	Korhonen Timo	10:30 - 13:53	Mh puh.joht	Poissa klo 12.45-13.00
	Sankilampi Jaana	10:30 - 12:00	Mh I vpj	Poistui § 23 aikana
	Hatva Teuvo	10:30 - 13:53	Mh jäsen	
	Hekkala Raija	10:30 - 13:53	Mh jäsen	
	Kyllönen Esko	10:30 - 13:53	Mh jäsen	
	Kyllönen Sari	10:30 - 13:53	Mh jäsen	
	Peltola Harri	10:30 - 13:53	Mh jäsen	
	Piirainen Raimo	10:30 - 12:00	Mh jäsen	Poistui § 23 aikana
	Sarparanta Tiina	10:30 - 13:53	Mh jäsen	
	Toivanen Osmo	10:30 - 13:53	Mh jäsen	

ALLEKIRJOITUKSET

Pentti Kettunen
Puheenjohtaja

Harri Turkulainen
Pöytäkirjanpitäjä

KÄSITELLYT ASIAT

16 - 25

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

___/___ 2014

___/___ 2014

Hanna-Leena Keränen

Silja Keränen

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Kainuun liitto, Kauppakatu 1, 2. krs, Kajaani, perjantaina 19.12.2014
klo 8-15

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

MV § 16

Kainuun maakuntavaltuuston työjärjestyksen 4 §:n mukaan kokouskutsu on lähetettävä kokoukseen vähintään seitsemän (7) päivää ennen kokousta lähettämispäivä mukaan lukien.

Tämä esityslista on postitettu 24.11.2014. Lisäksi kokouksesta on ilmoitettu seuraavissa lehdissä: Koti-Kajaani ja Kainuun Sanomat sekä Kainuun liiton ilmoitustaululla, os. Kauppakatu 1 sekä Kainuun kuntien julkisten kuulutusten ilmoitustauluilla.

Toimitetaan nimenhuuto luettelon mukaan. Siinä todetaan, ketkä Kainuun liiton maakuntavaltuutetut ovat saapuvilla.

Maakuntavaltuusto:

Toimitetussa nimenhuudossa läsnä oli 25 maakuntavaltuutettua ja kolme (3) varavaltuutettua.

Maakuntavaltuusto totesi kokouksen sääntöjen mukaan koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien ja äänenlaskijoiden valinta

MV § 17

Kainuun maakuntavaltuuston työjärjestyksen 33 §:n mukaan valtuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kertaa tähän tehtävään valittua valtuutettua, jollei valtuusto jonkin asian kohdalla toisin päättä. Tarvittaessa pöytäkirjantarkastajat toimivat samalla äänenlaskijoina.

Maakuntavaltuustossa on hyväksytty periaate siitä, että pöytäkirjantarkastus suoritetaan sukunimen mukaan aakkosjärjestyksessä. Tällä kertaa vuorossa ovat Keränen Hanna-Leena ja Keränen Silja.

Maakuntavaltuusto:Hyväksyi.

Maakuntahallitus
Maakuntavaltuusto

§ 96
§ 18

26.08.2014
01.12.2014

Eron myöntäminen Markku Heikkiselle tarkastuslautakunnan jäsenyydestä / jäsenen valitseminen

146/11.111/2014

MH § 96

Markku Heikkinen pyytää eroa Kainuun liiton tarkastuslautakunnan jäsenyydestä toistuvien työmatkaesteiden vuoksi. Markku Heikkinen on nimetty myös tarkastuslautakunnan varapuheenjohtajaksi.

Lisätietoja antaa hallintopäällikkö Harri Turkulainen, p. 044 7100 866 tai etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että se myöntää Markku Heikkiselle eron tarkastuslautakunnan jäsenyydestä sekä valitsee tilalle uuden jäsenen.

Lisäksi maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että se nimeää tarkastuslautakunnalle uuden varapuheenjohtajan.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.

MV § 18

Maakuntavaltuusto:

Maakuntavaltuusto myönsi eron Markku Heikkiselle tarkastuslautakunnan jäsenyydestä ja valitsi hänen tilalleen Kari Nikulaisen.

Kari Nikulaisen tultua valituksi tarkastuslautakunnan varsinaiseksi jäseneksi, hänen tilalleen varajäseneksi valittiin Pertti Varimo.

Maakuntavaltuusto nimeksi Kari Nikulaisen tarkastuslautakunnan varapuheenjohtajaksi.

Maakuntahallitus	§ 143	17.11.2014
Maakuntavaltuusto	§ 19	01.12.2014

Eron myöntäminen Max Söderqvistille maakuntahallituksen varajäsenyydestä

MH § 143

Max Söderqvist on 1.9.2014 päivätyllä ja Vaalan kunnalle osoittamallaan kirjeellä anonut eroa maakuntahallituksen varajäsenyydestä henkilökohtaisten syiden vuoksi.

Vaalan kunnanvaltuusto on 18.9.2014 (§ 42) pitämässään kokouksessa myöntänyt Max Söderqvistille eron Kainuun liiton maakuntahallituksen varajäsenyydestä ja valinnut hänen tilalleen uuden varajäsenen, Esa Hannukaisen, jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Kainuun liitto -kuntayhtymän perussopimuksen 12 §:n 4. kohdan mukaan maakuntavaltuusto valitsee ja myöntää eron maakuntahallituksen varsinaisille ja varajäsenille.

Lisätietoja antaa hallintopäällikkö Harri Turkulainen, puh. 044 710 0866 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että se myöntää eron Max Söderqvistille maakuntahallituksen varajäsenyydestä ja valitsee jäljellä olevaksi toimikaudeksi maakuntahallitukseen uuden varajäsenen.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.

MV § 19

Maakuntavaltuusto:

Maakuntavaltuusto myönsi eron Max Söderqvistille maakuntahallituksen varajäsenyydestä ja valitsi hänen tilalleen Esa Hannukaisen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Maakuntahallitus	§ 125	27.10.2014
Maakuntavaltuusto	§ 20	01.12.2014

Maakuntahallituksen jäsenten valinta

MH § 125

Kainuun liiton perussopimuksen 14 §:n mukaan kuntayhtymällä on hallitus, josta käytetään nimitystä Kainuun maakuntahallitus.

Maakuntahallitukseen kuuluu kolmetoista (13) jäsentä. Kajaanista on vähintään neljä (4) jäsentä ja muista jäsenkunnista on kustakin vähintään yksi (1) jäsen. Jäsenillä on henkilökohtaiset varajäsenet.

Kainuun liiton hallintosäännön 25 §:n 2. momentin mukaan maakuntavaltuusto nimeää maakuntahallituksen jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

Maakuntahallitusta valittaessa noudatetaan kunnallisvaalien suhteellisuusperiaatetta.

Valinnassa tulee noudattaa tasa-arvolain määräyksiä.

Kainuun liiton perussopimuksen 14 §:n 3. momentin mukaan maakuntahallituksen toimikauden pituus on neljä vuotta, ellei maakuntavaltuusto ole siitä muuta päättänyt. Maakuntavaltuusto päätti 11.2.2013 § 7, että maakuntahallituksen toimikausi on kaksi vuotta (2013-2014).

Maakuntavaltuusto valitsi 11.2.2013 § 8 maakuntahallituksen puheenjohtajan lisäksi kaksi (2) varapuheenjohtajaa.

Lisätietoja asiasta antaa hallintopäällikkö Harri Turkulainen, puh. 044 710 0866 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Vs. maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että se valitsee toimikaudelle 2015-2016 maakuntahallituksen jäsenet, näiden henkilökohtaiset varajäsenet sekä nimeää maakuntahallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.

MV § 20

Maakuntavaltuusto:

Maakuntahallitus	§ 125	27.10.2014
Maakuntavaltuusto	§ 20	01.12.2014

Maakuntavaltuusto valitsi toimikaudelle 2015 - 2015 seuraavat maakuntahallituksen jäsenet ja näiden henkilökohtaiset varajäsenet:

Varsinainen jäsen

Hakkarainen Eija
Hatva Teuvo
Hekkala Raija
Jarva Marisanna
Kinnunen Anneli
Korhonen Timo
Kyllönen Esko
Kyllönen Sari
Moilanen Kalle
Peltola Harri
Piirainen Raimo
Sarparanta Tiina
Toivanen Osmo

Henk.koht. varajäsen

Aavakare Eila
Hurskainen Timo
Kemppainen Tuovi
Huusko Ritva
Rauhala Maarit
Korhonen Pasi
Granholm Tapani
Leivo Veli-Pekka
Hannukainen Esa
Sirkeinen Unto
Oikarinen Markku
Kurikka Elina
Helenius Anssi

Maakuntavaltuusto nimesi maakuntahallituksen puheenjohtajaksi Timo Korhosen, I varapuheenjohtajaksi Eija Hakkaraisen ja II varapuheenjohtajaksi Marisanna Jarvan.

Maakuntahallitus	§ 134	17.11.2014
Maakuntavaltuusto	§ 21	01.12.2014

Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan hyväksyminen

MH § 134

Kainuun maakuntahallitus on 22.9.2014 pitämässään kokouksessa päättänyt asettaa Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavaehdotuksen julkisesti nähtäville 29.9.-28.10.2014 väliseksi ajaksi ja pyytää siitä tarvittavat lausunnot. Kainuun liitto pyysi kaavaehdotuksesta lausunnon yhteensä 50 eri taholta. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 11 §:n mukainen 2. viranomaisneuvottelu on pidetty Kajaanissa 3.11.2014. Maakuntahallitus on käsitellyt Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavaehdotusta koskevat lausunnot ja niihin laaditut vastine-ehdotukset.

Kainuun liiton alueidenkäyttö -yksikkö on valmistellut nyt hyväksyttäväksi esitettävät, esityslistan erillisliitteenä toimitetut Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan asiakirjat. Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan vahvistettava asiakirja on Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan kartta (1:250 000) ja siinä esitetyt maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset. Lisäksi vaihemaakuntakaava-asiakirjoihin kuuluu maankäyttö- ja rakennuslain 29 §:n mukainen kaavaselostus liitteineen, joka tarpeellisilta osin viimeistellään kaavakartan tultua hyväksytyksi merkintöineen ja määräyksineen.

Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava -asiakirjat sekä voimassa olevan maakuntakaavan kumoutuva merkintä ja määräys esitellään kokouksessa. Maakuntahallituksen jäsenille lähetetään erillisinä liitteinä hyväksyttäväksi esitettävät Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan asiakirjat. Kaupan vaihemaakuntakaavan muuhun aineistoon ja voimassa olevaan Kainuun maakuntakaavaan on mahdollista tutustua Kainuun liiton verkkosivuilla www.kainuunliitto.fi.

Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava 2030:

Erillisliite nro: 2

Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava kaavaselostus:

Erillisliite nro: 3

Lisätietoja antaa tarvittaessa suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen, puhelin: 044-7100864.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää esittää maakuntavaltuustolle, että se
1) hyväksyy maankäyttö- ja rakennuslain 31 §:n mukaisesti Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan ja siihen liittyvän kaavaselostuksen ja

Maakuntahallitus	§ 134	17.11.2014
Maakuntavaltuusto	§ 21	01.12.2014

2) saattaa Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan edelleen asianomaisen ministeriön (ympäristöministeriö) vahvistettavaksi ja

3) pyytää, että ympäristöministeriö vahvistamispäätöksen yhteydessä kumoaa seuraavan Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan alueelle kohdistuvan 29.4.2009 vahvistetun Kainuun maakuntakaavan merkinnän ja määräyksen: Kajaanin kaupungin keskustatoimintojen alue C ja sitä koskeva maakuntakaavamääräys ja että

4) ympäristöministeriö vahvistamispäätöksen yhteydessä saattaa Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan välittömästi voimaan ja noudatettavaksi mahdollisista valituksista huolimatta.

5) Maakuntahallitus antaa Kainuun liiton alueidenkäyttö -yksikölle valtuudet tehdä tarvittaessa vaihemaakuntakaava-asiakirjoihin tekniset tarkistukset ja korjaukset.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.

MV § 21

Esityslistan liitteenä on Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava: kaavakartta 1:250 000 ja maakuntakaavan kaavaselostus.

Erillisliitteet nro: 1-2

Kaupan vaihemaakuntakaavan muuhun aineistoon ja voimassa olevaan Kainuun maakuntakaavaan on mahdollista tutustua Kainuun liiton verkkosivuilla osoitteessa www.kainuunliitto.fi.

Maakuntavaltuuston kokouksessa on esillä voimassa oleva Kainuun maakuntakaava 2020 sekä seuraavat aineistot, jotka toimitetaan pyynnöstä valtuutetuille.

- Kainuun kaupan maakuntakaavaehdotuksesta jätetyt lausunnot ja muistutukset sekä niiden vastineet
- Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelun (3.11.2014) muistio
- Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Maakuntavaltuusto:

Maakuntavaltuusto hyväksyi maakuntahallituksen esityksen.

Maakuntahallitus	§ 121	27.10.2014
Maakuntavaltuusto	§ 22	01.12.2014

Talousarvion toteutuma 1-10/2014

MH § 121

Kainuun liiton talousarvion toimintatuottojen toteutuma 20.10.2014 on 83,8 % ja toimintakulujen toteutuma 80,9 % kun tasaisen kulutuksen toteutuma 1-10/2014 olisi 83,3 %. Tuloslaskelma näyttää 105 630 €.

Myyntituotoissa kuntien maksuosuudet ovat toteutuneet melko täsmällisesti. EAKR-ohjelman ja Itä-Suomen ohjelmakoordinaation kaikkia tukia ei ole vielä haettu maksuun ja lisäksi päättyneen Kainuu Helsingissä -hankkeen loppumaksatus on vasta tulossa.

Henkilöstökulut ovat toteutuneet 81,7 %:sesti, palvelujen ostot 93,6 %:sesti, aineet, tarvikkeet ja tavarat 24,4 %:sesti sekä vuokrat 51,6 %:sesti. Koska lokakuuta on kirjanpitolistauksen ottohetkellä jäljellä vielä 1/3, niin kustannuksia kirjaantuu tälle kuukaudelle vielä lisää.

Lisätietoja antaa hallintopäällikkö Harri Turkulainen, puh. 044 710 0866 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Vs. maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi talousarvion toteutumisen.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.

MV § 22

Maakuntavaltuusto:

Hyväksyi.

Maakuntahallitus	§ 122	27.10.2014
Maakuntahallitus	§ 139	17.11.2014
Maakuntavaltuusto	§ 23	01.12.2014

Talous- ja toimintasuunnitelma 2015 - 2017 ja talousarvio 2015

MH § 122

Kainuun liiton vuoden 2015 toimintasuunnitelmaa ja talousarviota on käsitelty Kainuun kuntaneuvottelussa 27.8.2014. Liiton talousarvioehdotus perustuu kuntaneuvottelussa hyväksytyyn raamiin. Liiton alustavaa toimintasuunnitelmaa käsiteltiin myös kuntakierroksilla touko-kesäkuussa. Toimintasuunnitelmaa on viimeistelty liiton vastualueilla ja johtoryhmässä sekä henkilökuntakokouksessa yhteistoimintalain mukaisesti 15.10.2014. Kainuun liiton toiminta- ja taloussuunnitelman painopisteet ja keskeiset linjaukset on johdettu maakuntavaltuuston hyväksymästä Kainuu-ohjelmasta sekä siinä on huomioitu eri sidosryhmien antama palaute mm. kuntakierrokselta ja tarkastuslautakunnalta.

Liiton talousarvion loppusumma ja samalla kuntien maksuosuuksien yhteissumma on 2 558 336 euroa. Maksuosuus jakaantuu kuntien kesken vuoden 2013 asukasluvun mukaisessa suhteessa.

Kainuun liiton talous- ja toimintasuunnitelma 2015 - 2017 ja talousarvio 2015 on erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 1

Lisätietoja antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, p. 044 797 0197 tai hallintopäällikkö Harri Turkulainen, p. 044 7100 866 tai etuni-mi.sukunimi@kainuu.fi.

Vs. maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus käy talous- ja toimintasuunnitelmasta 2015 – 2017 ja talousarviosta 2015 lähetekeskustelun. Maakuntahallitus hyväksyy liiton toiminta- ja taloussuunnitelmaesityksen maakuntavaltuustolle seuraavassa kokouksessaan.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.

MH § 139

Liiton virastolla on viimeistelty toimintasuunnitelman sisältöä sekä tarkistettu talousarvioesityksen lukuja.

Kainuun liiton toiminta- ja taloussuunnitelma 2015 - 2017 ja talousarvio 2015 on erillisliitteenä.

Maakuntahallitus	§ 122	27.10.2014
Maakuntahallitus	§ 139	17.11.2014
Maakuntavaltuusto	§ 23	01.12.2014

Erillisliite nro: 4

Lisätietoja antavat maakuntajohtaja Pentti Malinen, p. 044 797 0197 tai hallintopäällikkö Harri Turkulainen, p. 044 7100 866 tai etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy Kainuun liiton toiminta- ja taloussuunnitelman 2015 - 2017 ja talousarvion vuodelle 2015 erillisliitteen mukaisesti ja esittää asian edelleen maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.

MV § 23

Maakuntavaltuusto:

Puheenjohtaja esitti, että asiassa käsittelyssä käydään ensin ryhmäpuheenvuorot ja tämän jälkeen yksityiskohtainen käsittely.

Ryhmäpuheenvuorot asiasta käyttivät:

Keskusta: Anne Lukkari

Perussuomalaiset: Ari Korhonen

Kokoomus: Unto Väisänen

Vihreät: Silja Keränen

SDP: Kari Nikulainen

Vasemmisto: Miikka Kortelainen

Valtuusto piti lounastauon klo 12.00 - 12.45 ryhmäpuheenvuorojen välissä ennen SDP:n ja Vasemmisto puheenvuoroja.

Keskustelun jälkeen maakuntavaltuusto hyväksyi yksimielisesti Kainuun liiton toiminta- ja taloussuunnitelman 2015 - 2017 ja talousarvion 2015 maakuntahallituksen esittämässä muodossa.

Maakuntavaltuusto	§ 15	16.06.2014
Maakuntahallitus	§ 140	17.11.2014
Maakuntavaltuusto	§ 24	01.12.2014

Valtuustoaloite: Koulujen terveystarkastukset jokavuotiseksi (kerran vuodessa) ja terveydenhoitajalle pääsy helpommaksi

MV § 15

Pöytäkirjaan merkittiin nuorisovaltuutettu livari Khaikovitchin esittämä maakunnallisen nuorisovaltuuston seuraavan sisältöinen valtuustoaloite:

"Koulujen terveystarkastukset jokavuotiseksi (kerran vuodessa) ja terveydenhoitajalle pääsy helpommaksi

Perustelut:

- Mielenterveysongelmat ovat kasvussa
- Avun saanti ongelmiin nykyisellään hyvin vaikeaa
- Ongelmien ennaltaehkäisy
- Päihdepalvelujen puute alle 18-vuotiaille tällä hetkellä
- Halutaan pois leimautumisesta
- Kannustaa omasta terveydentilasta huolehtimiseen."

Maakuntavaltuusto:

Maakuntavaltuuston työjärjestyksen 21 §:n mukaisesti maakuntavaltuusto päätti lähettää valtuustoaloitteen maakuntahallituksen valmisteltavaksi.

MH § 140

Kainuun soten hallitus 10.9.2014 § 202:

"Yleistä

Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä järjestää kouluja opiskeluterveydenhuollon palvelut valtioneuvoston asetuksen (338/2011) mukaisesti. Valtioneuvoston asetuksessa säädetään esimerkiksi lakisääteisistä laajoista ja määräaikaisista terveystarkastuksista sekä terveystarkastuksesta. Nämä muodostavat terveydenhuollon näkökulmasta rungon lasten, nuorten ja lapsiperheiden terveyden ja hyvinvoinnin tukemiseen. Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto ovat osa laajempaa oppilashuoltotyötä, joka kuuluu kaikille kouluyhteisössä toimiville aikuisille. Oppilashuoltoa tehdään yhdessä oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa. Oppilashuoltoon sisältyy myös koulupsykologi- ja koulukuraattoripalvelut uuden oppilashuoltolain (1287/2013) mukaisesti.

Laaja terveystarkastus toteutetaan ensimmäisellä, viidennellä ja kahdeksannella vuosiluokalla. Laajaan terveystarkastukseen sisältyy

Maakuntavaltuusto	§ 15	16.06.2014
Maakuntahallitus	§ 140	17.11.2014
Maakuntavaltuusto	§ 24	01.12.2014

terveydenhoitajan ja lääkärin tarkastukset. Huoltajan kirjallisella suos tumuksella laajaan terveystarkastuksen sisällytetään opettajan arvio oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa. Määräaikaiset terveystarkastukset toteutetaan toisella, kolmannella, neljännellä, kuudennella, seitsemännellä ja yhdeksännellä vuosiluokalla kouluterveydenhuollossa. Opiskeluterveydenhuollossa tarkastukset toteutetaan ensimmäisen opiskeluvuoden aikana.

Terveystarkastuksessa selvitetään tarkastettavan ikävaiheen ja yksilöllisen tarpeen mukaan kasvua, kehitystä ja hyvinvointia haastattelulla, kliinisillä tutkimuksilla ja tarvittaessa muilla menetelmillä. Perheen hyvinvointia selvitetään haastattelulla. Tarkastettavien toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon kehitystason edellyttämällä tavalla. Arvio terveydentilasta ja mahdollisesta jatkotutkimuksen, tuen ja hoidon tarpeesta tehdään yhdessä tarkastettavan ja tämän ikävaiheen mukaisesti myös huoltajien kanssa. Tarkastukset sisältävät ikätasoista terveysneuvontaa joka tukee ja edistää itsenäistymistä, opiskelukykyä, terveellisiä elämäntapoja, hyvää fyysistä toimintakykyä ja mielenterveyttä sekä ehkäisee koulukiusaamista.

Tarkastukset toteutetaan ajanvarauksella ja oppilaat/opiskelijat kutsutaan tarkastukseen vuosittain. Oppilas/opiskelija voi myös varata ajan tarvittaessa.

Jokaisella koululla on nimetty terveydenhoitaja, johon on mahdollista saada yhteys puhelimitse/Wilman kautta tai erikseen sovittuna vastaanottoaikana.

Oppilaiden ja opiskelijoiden terveystarkastusten lisäksi asetuksessa suunnataan huomiota opiskeluympäristöön. Kouluyhteisön ja opiskeluympäristön terveellisyys ja turvallisuus pyritään tarkastamaan kolmen vuoden välein yhteistyössä oppilaitoksen ja sen oppilaiden/opiskelijoiden, terveystarkastajan, työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kesken.

Kouluterveydenhuollossa toimii tällä hetkellä lisäksi kolme psykiatrista sairaanhoitajaa (ns. miekkarit) perustason mielenterveystyössä. Heidän työn tavoitteena on ehkäistä ja puuttua varhain oppilaiden psyykkiseen oireiluun ja huolenaiheisiin, sekä antaa vanhemmille ja kouluille keinoja tukea oireilevia oppilaita.

Käynnissä olevat kehittämistoimet ja -tarpeet

Hyvinvointi hakusessa, riippuvuus riskinä – hankkeessa kehitetään nuorten päihdepalveluita Kainuun alueelle. Hankkeen tavoitteena on ennaltaehkäistä päihdeongelmia, lisätä henkilöstön päihdeosaamista ja kehittää toimiva hoitoketju. Hanke päättyy vuoden 2015 aikana.

Kouluterveydenhuollon resurssit ovat terveydenhoitajan työn osalta

Maakuntavaltuusto	§ 15	16.06.2014
Maakuntahallitus	§ 140	17.11.2014
Maakuntavaltuusto	§ 24	01.12.2014

suositusten mukaiset, lääkärin resursseissa on vajausta. Opiskelu-terveydenhuollon resursseissa on jonkin verran vajausta sekä terveydenhoitajien että lääkäreiden osalta. (ks. tarkemmin Kainuun lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, Kainuun sotien hallitus 20.8.2014 § 175, liite 2). Osaltaan lasten ja nuorten terveyden edistämistä kehitetään Kainuussa sähköisten palveluiden avulla. Esimerkiksi Kainuun Omasote -palvelu tukee ja kannustaa oman terveyden seurantaan.

Vuosien 2014 ja 2015 talousarvioiden valmisteluissa on arvioitu, että Kajaanin seudulle tarvittaisiin psykiatrisen sairaanhoitajan lisäresursseja nuorten perustason mielenterveystyöhön. Myös hankkeiden toimintojen vakinaistamiseen ei ole viime vuosina ollut käytettävissä taloudellisia lisäresursseja. Hankkeen päättymiseen liittyen on arvioitu, että lasten ja nuorten päihdepalveluiden vahvistaminen edellyttäisi työparin resurssilisäystä.

Kainuun sotien jäsenkuntien viime vuosina antama tiukka taloudellinen raami ei ole mahdollistanut kaikkien tarpeellisiksi arvioitujen lisävakanssien perustamista.

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdeongelmia on käsitelty Kainuun sotien hallituksessa ja yhtymävaltuustossa jo aikaisemmin (ks. yhtymävaltuusto 11.2.2013 § 11).

Yhteenveto

Aloitteessa mainitut jokavuotiset terveystarkastukset sisältyvät jo nykyisellään vuosittain kouluterveydenhuoltoon (1.-9. lk.) joko laajoina tai määräaikaisina terveystarkastuksina. Poikkeuksen tähän muodostaa opiskelijaterveydenhuolto, jossa terveystarkastus toteutuu ensimmäisenä opiskeluvuotena. Terveystarkastusten toteutumista seurataan ja tällä hetkellä toiminnan haasteina ovat esimerkiksi henkilöstöresurssien saatavuus opiskeluterveydenhuollossa.

Aloitteessa esitettyjen tarkastusten laajentamiseen ja lisäämiseen opiskelijahuollossa toisen ja kolmannen vuoden opiskelijoille ei ole tällä hetkellä resursseja.

Aloitteessa mainitut perustelut ovat tärkeitä. Tällä hetkellä valmistella olevassa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa on useita kehittämiskohteita ja konkreettisia menetelmiä, millä aloitteessa mainittuihin ongelmiin pyritään vastaamaan. Tällainen on esimerkiksi moniammatillisten ja monialaisten yhteistyökäytäntöjen kehittäminen (oppilas- ja opiskelijahuolto). Uusi oppilas- ja opiskelijahuoltolaki vahvistaa niin ikään koululaisten ja opiskelijoiden mahdollisuuksia saada tukea ja apua yhä varhaisemmassa vaiheessa. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain veloitteiden täyttäminen on sekä Kainuun sotien

Maakuntavaltuusto	§ 15	16.06.2014
Maakuntahallitus	§ 140	17.11.2014
Maakuntavaltuusto	§ 24	01.12.2014

että jäsenkuntien vastuulla. Laki varhentaa lasten ja nuorten avunsaantia (hoito- ja palvelutakuu) ja siirtää näin painopistettä ongelmien ehkäisyyn.

Liite:

Kainuun liiton kirje ja maakuntavaltuustoaloite

Liite nro: 3

Puolangan kunnan edustaja ei osallistu tämän asian käsittelyyn.

Lisätietoja asiasta antaa tulosityksikön päällikkö Maila Moilanen, puh. 044 797 0154, perhepalvelujohtaja Matti Heikkinen, puh. 044 750 2424 tai kuntayhtymän johtaja Maire Ahopelto, puh. 044 777 3033. Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Kuntayhtymän johtajan ehdotus:

Hallitus päättää antaa oheisen vastauksen Kainuun liitolle nuorisovaltuutettu livari Khaikovitchin 16.6.2014 esittämään maakunnallisen nuorisovaltuuston aloitteeseen ”koulujen terveystarkastukset joka-vuotiseksi (kerran vuodessa) ja terveydenhoitajalle pääsy helpommaksi”.

Hallitus:

Hyväksyi."

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää antaa Kainuun soten hallituksen päätöksen asiasta vastauksena nuorisovaltuutettu livari Khaikovitchin valtuustoaloitteeseen.

Maakuntahallitus saattaa Kainuun soten hallituksen päätöksen maakuntavaltuustolle tiedoksi ja esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee aloitteen loppuun käsitellyksi.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.

MV § 24

Maakuntavaltuusto:

Maakuntavaltuusto merkitsi aloitteen käsittelyn tiedoksi ja merkitsi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Maakuntavaltuusto	§ 15	16.06.2014
Maakuntahallitus	§ 140	17.11.2014
Maakuntavaltuusto	§ 24	01.12.2014

Maakuntavaltuusto	§ 10	16.06.2014
Maakuntahallitus	§ 138	17.11.2014
Maakuntavaltuusto	§ 25	01.12.2014

Valtuustoaloite: Kesätyöseteli maakunnalliseksi 9. luokkalaisten osalta sekä 2. asteen opiskelijoiden osalta kunnalliseksi

MV § 10

Pöytäkirjaan merkittiin nuorisovaltuutettu livari Khaikovitchin esittämä valtuustoaloite:

"Kesätyöseteli maakunnalliseksi 9. luokkalaisten osalta sekä 2. asteen opiskelijoiden osalta kunnalliseksi

Perustelut:

- Kesätyöseteli on hyvin toimiva keino hankkia työkokemusta
- Tasapuolisuuden vuoksi tarvitaan kuntiin yhtenäiset käytännöt
- Seteli on tarpeellinen 2. asteen opiskelijoille myös taloudellisesti
- Kuntien ja maakunnan tulee suunnitella yhdessä kesätyösetelikäytännöt, myös toteutus yhteistyössä
- Kesätyösetelikäytännöstä tulee tiedottaa tehokkaasti."

Maakuntavaltuusto:

Maakuntavaltuuston työjärjestyksen 21 §:n mukaisesti maakuntavaltuusto päätti lähettää valtuustoaloitteen maakuntahallituksen valmisteltavaksi.

MH § 138

Kainuun hallintokokeilun aikana Kainuun maakunta -kuntayhtymä jatkoi 9. luokan päättävälle nuorille kesätyöseteliä. Hankkeen tavoitteena oli tutustuttaa 9 -luokkalaista työelämään ja tarjota työnantajille mahdollisuus markkinoida itseään tulevaisuuden työpaikkana. Nuorten työelämän tuntemus on parantunut opiskelu- ja ammatinvalintaan on saatu lisää tietopohjaa. Kokemukset hankkeesta olivat kaikkien osapuolien osalta hyvin positiivisia ja tulokset erinomaisia. Viime vuosina noin 1100:sta 9 -luokkalaisesta on 70 % työllistynyt setelin avulla vähintään kahden viikon ajaksi.

Nuoret ovat hankkineet työpaikkansa itse joko yksityiseltä, julkiselta tai kolmannelta sektorilta kiinnostuksensa mukaan. Kahden viikon työskentelyjakson jälkeen nuori on saanut työnantajalta palkan ja työnantaja on laskuttanut maakunnalta maksetun palkan verran, kuitenkin enintään 250 euroa. Mahdolliset työnantajamaksut ovat jääneet työnantajan maksettavaksi.

Kesätyöseteli -hanke toteutettiin aluksi Kainuun kehittämisrahan ja maakunta -kuntayhtymän budjettivarojen avulla vuosina 2006-2008. Vuodesta 2009 alkaen nuorten kesätyöseteli -kampanjasta vastasi

Maakuntavaltuusto	§ 10	16.06.2014
Maakuntahallitus	§ 138	17.11.2014
Maakuntavaltuusto	§ 25	01.12.2014

koulutustoimialan johtaja ja käytännön toteutuksesta koulutustoimialan toimisto. Syntyneet kustannukset katettiin maakuntahallituksen kustannuspaikalta Nuorten kesätyöseteli.

Maakunnallinen nuorisovaltuusto on tehnyt aloitteen kesätyösetelin ottamisesta uudelleen käyttöön sellaisella työnjaolla, että Kainuun liitto jakaisi seteliä edelleen peruskoulun päättävälle ikäluokalle ja Kainuun kunnat jakaisi seteliä toisen asteen opiskelijoille. Kuntajohdajakokouksessa käydyssä keskustelussa päädyttiin kuitenkin päinvastaiseen työnjakoon mikäli kesätyöseteli-asia yleisesti hyväksytään käyttöönotettavaksi.

Kesätyösetelin käyttöönotto merkitsisi Kainuun liitolle noin 200 000 euron kustannusvaikutusta. Talousarviovalmistelussa tällaista summaa ei ole budjettiperusteluissa mainittu. Ottaen huomioon vuoden 2013 tilinpäätöksen ylijäämän sekä kuluvan vuoden toteutumaennusteen ylijäämän Kainuun liitolla olisi vuonna 2015 rahoittaa kesätyösetelin jakaminen, mutta siitä eteenpäin asia pitää ratkaista pysyvämällä tavalla. Lisäksi kustannusvaikutuksissa on otettava huomioon, että kesäsetelikäytännön markkinoimiseen ja käytännön toteutukseen täytyy käyttää liiton henkilöstön työpanosta, johon toistaiseksi ei ole varauduttu.

Lisätietoja antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, p. 044 797 0198 tai etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää antaa edellä olevan mukaisen vastauksen maakuntavaltustolle. Maakuntahallitus keskustelee kesätyösetelin rahoituksen järjestämisestä ottaen huomioon, että Kainuun liiton ylijäämien varassa rahoitus voidaan turvata vain yhdeksi vuodeksi.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus päätti, että Kainuun liitto varautuu rahoittamaan Kainuussa kirjoilla olevien toisen asteen opiskelijoiden kesätyöseteliä vuonna 2015 enintään 200 000 eurolla siten, että Kainuun kunnat vastaavat käytännön toiminnasta ja kunnat veloittavat setelit Kainuun liitolta käytön mukaan.

Vuodesta 2015 eteenpäin kesätyösetelin käyttöön on löydettävä muu yhtenäinen kuntakohtainen ratkaisu.

Lisäksi maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Maakuntavaltuusto	§ 10	16.06.2014
Maakuntahallitus	§ 138	17.11.2014
Maakuntavaltuusto	§ 25	01.12.2014

MH § 138

Kainuun hallintokokeilun aikana Kainuun maakunta -kuntayhtymä jatkoi 9. luokan päättävälle nuorille kesätyöseteliä. Hankkeen tavoitteena oli tutustuttaa 9 -luokkalaisia työelämään ja tarjota työnantajille mahdollisuus markkinoida itseään tulevaisuuden työpaikkana. Nuorten työelämän tuntemus on parantunut opiskelu- ja ammatinvalintaan on saatu lisää tietopohjaa. Kokemukset hankkeesta olivat kaikkien osapuolien osalta hyvin positiivisia ja tulokset erinomaisia. Viime vuosina noin 1100:sta 9 -luokkalaisesta on 70 % työllistynyt setelin avulla vähintään kahden viikon ajaksi.

Nuoret ovat hankkineet työpaikkansa itse joko yksityiseltä, julkiselta tai kolmannelta sektorilta kiinnostuksensa mukaan. Kahden viikon työskentelyjakson jälkeen nuori on saanut työnantajalta palkan ja työnantaja on laskuttanut maakunnalta maksetun palkan verran, kuitenkin enintään 250 euroa. Mahdolliset työnantajamaksut ovat jääneet työnantajan maksettavaksi.

Kesätyöseteli -hanke toteutettiin aluksi Kainuun kehittämisrahan ja maakunta -kuntayhtymän budjettivarojen avulla vuosina 2006-2008. Vuodesta 2009 alkaen nuorten kesätyöseteli -kampanjasta vastasi koulutustoimialan johtaja ja käytännön toteutuksesta koulutustoimialan toimisto. Syntyneet kustannukset katettiin maakuntahallituksen kustannuspaikalta Nuorten kesätyöseteli.

Maakunnallinen nuorisovaltuusto on tehnyt aloitteen kesätyösetelin ottamisesta uudelleen käyttöön sellaisella työnjaolla, että Kainuun liitto jakaisi seteliä edelleen peruskoulun päättävälle ikäluokalle ja Kainuun kunnat jakaisi seteliä toisen asteen opiskelijoille. Kuntajohdajakokouksessa käydyssä keskustelussa päädyttiin kuitenkin päinvastaiseen työnjakoon mikäli kesätyöseteli-asia yleisesti hyväksytään käyttöön otettavaksi.

Kesätyösetelin käyttöönotto merkitsisi Kainuun liitolle noin 200 000 euron kustannusvaikutusta. Talousarviovalmistelussa tällaista summaa ei ole budjettiperusteluissa mainittu. Ottaen huomioon vuoden 2013 tilinpäätöksen ylijäämän sekä kuluvan vuoden toteutumaennusteen ylijäämän Kainuun liitolla olisi vuonna 2015 rahoittaa kesätyösetelin jakaminen, mutta siitä eteenpäin asia pitää ratkaista pysyvämällä tavalla. Lisäksi kustannusvaikutuksissa on otettava huomioon, että kesäsetelikäytännön markkinoimiseen ja käytännön toteutukseen täytyy käyttää liiton henkilöstön työpanosta, johon toistaiseksi ei ole varauduttu.

Lisätietoja antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, p. 044 797 0198 tai etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntavaltuusto	§ 10	16.06.2014
Maakuntahallitus	§ 138	17.11.2014
Maakuntavaltuusto	§ 25	01.12.2014

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää antaa edellä olevan mukaisen vastauksen maakuntavaltustolle. Maakuntahallitus keskustelee kesätyösetelin rahoituksen järjestämisestä ottaen huomioon, että Kainuun liiton ylijäämien varassa rahoitus voidaan turvata vain yhdeksi vuodeksi.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus päätti, että Kainuun liitto varautuu rahoittamaan Kainuussa kirjoilla olevien toisen asteen opiskelijoiden kesätyöseteliä vuonna 2015 enintään 200 000 eurolla siten, että Kainuun kunnat vastaavat käytännön toiminnasta ja kunnat veloittavat setelit Kainuun liitolta käytön mukaan.

Vuodesta 2015 eteenpäin kesätyösetelin käyttöön on löydettävä muu yhtenäinen kuntakohtainen ratkaisu.

Lisäksi maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

MV § 25

Maakuntavaltuusto:

Maakuntavaltuusto merkitsi aloitteen käsittelyn tiedoksi ja merkitsi aloitteen loppuun käsitellyksi.

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. §:t 16-17
	Hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 momentin tai muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. §:t Valituskieltojen perusteet:

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189, 90101 OULU Kunnallisvalitus §:t 18-25 Valitusaika 30 päivää Valitusaika alkaa 19.12.2014, jolloin päätös on ollut julkisesti nähtävillä Kainuun liiton ilmoitustaululla, os. Kauppakatu 1, Kajaani. Hallintovalitus §:t 18-20, 22-25 Valitusaika 30 päivää Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksiannosta. Tiedoksianto katsotaan saapuneeksi perille 7 vrk:ta sen lähettämisestä. Hallintovalitus § 21: Valitusaika 30 päivää Valitusviranomaisen: Ympäristöministeriö, PL 35, 00023 Valtioneuvosto
	Muu valitusviranomaisen: Markkinaoikeus, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki Oikaisuvaatimus hankintapäätöksestä: § Valitusaika 14 päivää Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.
Valituskirja	Valituskirjassa on ilmoitettava - valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtä väksi - muutosvaatimuksen perusteet Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.
Valitusasiakirjojen toimittaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä. Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät: Valitusasiakirjat on toimitettava ¹⁾ : nimi, osoite ja postiosoite Pykälät:
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.

Liitetään pöytäkirjaan